

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: G. Grozav)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

DECIZIE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 20, în procedura falimentului, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alevel-Service”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, împotriva hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2020 ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Alevel Service”, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica” privind încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale în sumă de 72671,54 de lei și a taxei de stat în sumă de 2180,15 lei.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului. A fost încasat din contul SRL „Alevel Service” în beneficiul ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului suma de 72671,54 de lei cu titlu de datoria pentru serviciile locativ-comunale și pentru consumul energiei termice, suma de 2180,15 lei cu titlu de taxa de stat.

La 07 iulie 2022 SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând suspendarea procedurii de executare, repunerea apelului în termen, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 01 august 2022 SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel motivată, solicitând suspendarea procedurii de executare, repunere a apelului în termen, casarea hotărârii din 03 noiembrie 2020 a

Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cerere cu privire la suspendarea procedurii de executare a hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru depusă de SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov.

Prin încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul depus de SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 10 noiembrie 2022, SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie problema respectivă prin repunerea apelului în termen și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a indicat că cauza a fost examinată în recurentului. Despre emiterea hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru a aflat la 02 iulie 2022 de la executorul judecătoresc, fiind aplicat sechestrul pe nconturile bancare ale recurentului SRL „Aleva Service”, fapt confirmat prin avizul de recepție și copia plicului anexat la materialele cauzei.

A afirmat că într-adevăr la materialele cauzei este anexat avizul de recepție din 16 iulie 2020 care confirmă că instanța de fond a expediat cererea de chemare în judecată, însă acesta a fost recepționat de o persoană pe nume Stefanuca, care nu este angajat al întreprinderii. Or, potrivit extrasului contabil al societății, în cadrul întreprinderii SRL „Aleva Service” activează administratorul administratorul, Irina Feodosiyskaia și contabilul, Nadejda Ursu.

La fel a menționat că pe adresa mun. Chișinău, str. I. Gagarin 5 este amplasat Centrul Comercial „Lumea încălțăminte” în care arendează spații zeci de întreprinderi, astfel, nu este clar cine a recepționat acel aviz.

Consideră că SRL „Aleva Service” nu poate purta răspundere pentru că angajatul oficiului poștal nu a furnizat destinatarului trimiterea poștală conform adresei destinatarului.

Totodată, a menționat că instanța nu a luat în considerație faptul că în acea perioadă în RM era dispusă stare de urgență, toată lumea era obligată să stea acasă, toți angajații munceau de la domiciliu din care considerente nu s-a recepționat scrisoarea prin poșta terestră.

Astfel, pârâtul nu a cunoscut despre examinarea cauzei date, și nu a recepționat vreo citație, cu atât mai mult că pe dosar s-a efectuat doar o singură citare, care nu a fost recepționată de pârât, urmare, ultimul fiind lipsit de dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 02 noiembrie 2022 la adresa electronică a avocatului Natalia Covaliov, indicată în mandatul avocațial seria MA nr. 1568044 din 06 iulie 2022: lia_covaliov@mail.ru (f.d. 69).

Astfel, recursul declarat la 10 noiembrie 2022 este în termen.

La 20 decembrie 2022 în adresa ÎMGFL nr. 20 și SA „Termoelectrica” a fost expediată copia recursului declarat de SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 77), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 03 noiembrie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 20, în procedura falimentului.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 iulie 2022 SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând suspendarea procedurii de executare, repunerea apelului în termen, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 01 august 2022 SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel motivată, solicitând suspendarea procedurii de executare, repunere a apelului în termen, casarea hotărârii din 03 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului, SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov a indicat că nu a cunoscut despre examinarea cauzei nu a recepționat citații de la instanța de judecată, pe dosar s-a efectuat doar o singura citație, care nu a fost recepționată.

Totodată, din cauza stării de urgență a fost declarată pandemie pe tot teritoriul RM, toți angajații munceau de la distanță, din care considerente nu s-a recepționat scrisoarea prin poșta terestră.

Ca urmare, prin încheierea din 25 octombrie 2022, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul depus de SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov Cotruță, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca fiind tardiv, deoarece cererea de apel a fost depusă de SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 03 noiembrie 2020, iar cererea de apel (nemotivată) a fost depusă de către SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov abia la 07 iulie 2022, aproximativ peste 1 an și 8 luni de zile, pe când termenul-limită de declarare al apelului a expirat încă la data de *03 decembrie 2020 inclusiv (joi)*.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși apelantul SRL „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov a solicitat repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar art. 116 Cod de procedură civilă, nu a prezentat probe justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit art. 102 alin. (4¹), (5) și (6) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de SRL „Aleva Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov precum că nu a cunoscut despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, Colegiul menționează că, instanța de apel corect a constatat existența la materialele cauzei a avizului de recepție care atestă primirea corespondenței de către partea pârâtă.

Colegiul constată că instanța de fond a examinat prezenta cauză în procedură scrisă cu privire la cererile cu valoare redusă. Copia încheierii de acceptare a cererii de chemare în judecată din 13 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată la adresa juridică SRL „Aleva Service” și anume, mun. Chișinău, str. Iuri Gagarin, 5, care a fost recepționată, conform avizului de recepție, la data de 16 iulie 2022 (f.d. 19).

Dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expediat la 05 noiembrie 2020, la aceeași adresă juridică a SRL „Aleva Service”, însă a fost restituit în adresa instanței de judecată cu mențiunea „nereclamant”.

Conform pct. 75 din Hotărârea Guvernului RM pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale sosite în oficiile poștale de destinație se distribuie destinatarului la domiciliu (la parterul sediului persoanei juridice) conform adresei sau se înmânează la ghișeul oficiului poștal în aceeași zi, dar nu mai târziu de a doua zi de la sosire. Pentru a beneficia de serviciile poștale, utilizatorii trebuie să instaleze cutii poștale individuale la intrare în blocul locativ, casa individuală sau sediul persoanei juridice, asigurând accesul poștașului la aceste cutii. În blocurile locative și sediile persoanelor juridice cutiile poștale individuale se instalează la parter sau în exteriorul blocului (sediului). Cutiile poștale individuale se inscripționează cu numărul apartamentului sau denumirea persoanei juridice.

În temeiul art. 183 alin. (4) Cod civil, toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Drept urmare, Colegiul conchide că, prima instanță și-a onorat obligația de a comunica pârâtului actele procedurale emise, inclusiv înștiințările destinate acestuia la adresa pârâtului unde își are sediul: mun. Chișinău, str. Iuri Gagarin, 5, de altfel, aceeași adresă fiind indicată în cererile de apel și de recurs, însă nu poate fi pusă pe seama instanței de judecată recepționarea corespondenței de către o altă persoană decât destinatarul, în sensul pretins de recurent, în situația în care avizele de recepție din adresa destinatarului au fost remise instanței de judecată contrasemnate ca urmare a primirii corespondenței.

În atare circumstanțe, Colegiul notează că, argumentele recurentului nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe, or, împrejurările detaliate anterior denotă că recurentul a fost informat despre existența litigiului aflat pe rolul primei instanțe, având în vedere că ultima a înștiințat despre aceasta pârâtul prin mijloacele prevăzute de lege la sediul acestuia.

De altfel, faptul pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești în lipsa pârâtului, la fel, nu justifică omiterea termenului de 30 de zile de atacare cu apel a hotărârii primei instanței de la pronunțarea dispozitivului acesteia, în condițiile în care materialele cauzei denotă că pârâtul a fost informat despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată.

Mai mult, la aceeași dată, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost publicat pe Portalul Național al Instanțelor, fiind și expediat în adresa pârâtului conform scrisorii datate cu 05 noiembrie 2020 (f.d. 23).

Obligația instanței de judecată în virtutea art.236 alin. (4) Cod de procedură civilă, care stipulează că, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile, nu exclude obligația participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, în situația în care pârâtul a fost informat prin mijloacele prevăzute de lege despre existența litigiului aflat pe rolul instanței. Părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO.

Astfel, decad argumentele recurentului precum că a aflat informația despre existența litigiului doar la 02 iulie 2022 când a fost aplicat sechestru pe contul bancar, fiindu-i blocată activitatea, iar de conținutul hotărârii efectiv ar fi luat cunoștință la data de 08 iulie 2022.

Totodată, nu pot fi reținute nici alegațiile recurentului precum că a fost în imposibilitate de a recepționa scrisorile terestre, deoarece în perioada pandemiei SRL „Aleva Service” a lucrat la distanță, or, reîșind din circumstanțele enunțate supra acestea nu pot servi drept motiv întemeiat de repunere în termenul de declarare a apelului.

În context, Colegiul punctează că, odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel, care a determinat restituirea

cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, având în vedere depunerea acesteia în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute în casarea încheierii contestate, precum și în repunerea în termenul de apel, deoarece omiterea termenului de declarare a apelului este imputabilă recurentului, care nu și-a exercitat drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, Colegiul relevă că, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alevel Service”, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 25 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 20, în procedura falimentului, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alevel-Service”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic